KOMMISSIONENS BESLUTNING

af 27. juni 1984

om den belgiske regerings støtte til fordel for en producent af polypropylenfibre og -garn

(Kun den franske og den nederlandske udgave er autentiske)

(84/508/EØF)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det europæiske økonomiske Fællesskab, særlig artikel 93, stk. 2, første afsnit,

efter i overensstemmelse med artikel 93 at have givet de interesserede parter en frist til at fremsætte deres bemærkninger, under henvisning til disse bemærkninger, og

ud fra følgende betragtninger:

I

Efter at have modtaget en række klager fra sammenslutninger af virksomheder inden for sektoren for syntetiske fibre og inden for tekstilindustrien, anmodede Kommissionen ved skrivelse af 26. juli og af 3. november 1983 den belgiske regering om oplysninger om støtte, der tilsyneladende var udbetalt til en belgisk tekstilvirksomhed til produktion af polypropylenfibre og -garn.

Ved skrivelse af 18. november 1983 meddelte den belgiske regering Kommissionen at der i marts 1983 var ydet støtte til Belgiens største tekstil- og gulvtæppekoncern til opførelse af et produktionsanlæg for stapelfibre og filamentgarn af polypropylen.

Støtten var ifølge de belgiske myndigheder blevet ydet i den tremåneders overgangsperiode, som Kommissionen havde godkendt for 1982-programmet for støtte til tekstil- og beklædningsindustrien, og som udløb ved udgangen af marts 1983. Kommissionen fik desuden oplyst, at støtten beløb sig til 224 mio bfr. og var ydet ved, at staten havde erhvervet kapitalinteresser i det datterselskab, som tekstil- og gulvtæppekoncernen havde oprettet til ovennævnte formål. Endelig anførte den belgiske regering, at denne støtteforanstaltning var den eneste, der var gennemført til fordel for den pågældende tekstil- og gulvtæppekoncern i henhold til støtteprogrammet af 1982.

Ved telex af 5. december 1983 anmodede Kommissionen om yderligere oplysninger. Nogle af disse oplysninger blev givet mundtligt den 20. december 1983 og den 11. januar 1984.

På grundlag af en undersøgelse af sagen fastslog Kommissionen, at støtten ville være uforenelig med fællessmarkedet, fordi den ville påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne på en måde, der stred mod den fælles interesse. I betragtning af den overskydende kapacitet inden for stapelfibre og filamentgarn af polypropylen var Kommissionen endvidere af den opfattelse at der ikke ved hjælp af statsstøtte burde tilskyndes til en forøgelse af kapaciteten.

Desuden mente Kommissionen, at støtten burde være blevet anmeldt på forhånd i den overgangsperiode, som den havde godkendt for støtteprogrammet af 1982, og at hverken tekstil- og gulvtæppekoncernen eller det pågældende datterselskab var opført på den virksomhedsfortegnelse, som Kommissionen havde fået tilsendt for at kunne føre tilsyn med anvendelsen af støtteprogrammet i overgangsperioden.

Kommissionen indledte derfor proceduren i EØF-traktatens artikel 93, stk. 2, første afsnit, med hensyn til støtten, og gav ved skrivelse af 13. februar 1984 den belgiske regering en frist til at fremsætte sine bemærkninger.

II

Da den belgiske regering ved skrivelse af 13. marts 1984 fremsatte sine bemærkninger som led i ovennævnte procedure, benægtede den ikke, at der var tale om støtte, og den påpegede, at statens andel kun udgjorde 18 % af de samlede investeringudgifter, heri medregnet den driftskapital, der var nødvendig for projektet. Den fremførte, at det ikke var påkrævet at indgive en anmeldelse på forhånd, da projektet — selv om det blev gennemført af en gulvtæppeproducent — vedrørte syntetiske fibre og syntetisk garn, dvs. produkter, for hvilke der ikke skulle indgives en sådan anmeldelse. Desuden mente den belgiske regering, at den pågældende tekstil- og gulvtæppekoncern havde været opført på den fortegnelse, Kommissionen havde fået tilsendt for at kunne føre tilsyn med anvendelsen af støtteprogrammet i overgangsperioden, men at den havde været opført under navn og forretningssted for hovedejeren af tekstil- og gulvtæppekoncernen. Desuden bestred den belgiske regering Kommissionens synspunkt med hensyn til de problemer vedrørende overskudskapacitet inden for produktionen af polypropylenfibre og -garn, som sidstnævnte havde fremhævet.

To andre medlemsstater, syv sammenslutninger af virksomheder inden for den pågældende sektor og fire individuelle virksomheder delte ifølge de bemærkninger, de fremsatte som led i proceduren i EØF-traktatens artikel 93, stk. 2, Kommissionens opfattelse og

understregede de problemer med hensyn til overskudskapacitet, der gør sig gældende inden for polypropylensektoren. De påpegede, at sektoren var følsom på grund af den omfattende handel og konkurrence mellem medlemsstaterne. De fremførte endvidere, at støtten gav den pågældende producent af gulvtæpper og syntetiske fibre en urimelig konkurrencemæssig fordel fremfor andre producenter i Fællesskabet.

III

Såfremt staten eller offentlige organer erhverver kapitalinteresser i virksomheder, kan der i visse tilfælde være tale om støtte ifølge EØF-traktatens artikel 92, stk. 1,

Den belgiske regering omtaler udtrykkeligt den pågældende foranstaltning som statsstøtte.

Inden for stapelfibre og filamentgarn af polypropylen er der tale om en omfattende handel og konkurrence mellem medlemsstaterne. Som følge heraf vil en foranstaltning, der gennemføres af en medlemsstat, påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

Under disse omstændigheder må den pågældende foranstaltning betragtes som støtte ifølge EØF-traktatens artikel 92, stk. 1.

I henhold til EØF-traktatens artikel 92, stk. 1, er der støtteforanstaltninger, som modsvarer de deri fastsatte kriterier, principielt uforenelige med fællesmarkedet. I de i traktatens artikel 92, stk. 3, fastsatte undtagelser fra samme bestemmelse opstilles en række mål, der i højere grad skal forfølges i Fællesskabets end i støttemodtagerens interesse. Disse undtagelser skal fortolkes snævert i forbindelse med behandlingen af regionale eller sektorbestemte støtteordninger eller i forbindelse med enkelttilfælde af anvendelse af generelle støtteordninger. Der kan kun indrømmes undtagelse, når Kommissionen kan fastslå at den begunstigede virksomhed ikke uden en sådan støtte ville blive foranlediget af markedsforholdene alene til at træffe dispositioner, der kan bidrage til virkeliggørelsen af et af de i undtagelserne omhandlede mål.

Anvendes ovennævnte undtagelsesbestemmelser på støtteforanstaltninger, som ikke bidrager til virkeliggørelsen af et sådant mål, vil det medføre, at visse medlemsstater opnår uberettigede fordele, og at samhandelen mellem medlemsstaterne påvirkes og konkurrencen fordrejes, uden at dette på nogen måde er begrundet i hensynet til Fællesskabets interesse.

Når Kommissionen på grundlag af ovennævnte principper undersøger den konkrete anvendelse af støtteordninger, skal den sikre sig, at den støttemodtagende virksomheds bidrag til virkeliggørelsen af et af de i EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, omhandlede mål gør støtten berettiget og nødvendig.

Såfremt dette ikke kan påvises, og navnlig hvis den pågældende investering ville være blevet foretaget under alle omstændigheder, er det klart, at støtten ikke bidrager til virkeliggørelsen af de i undtagelserne omhandlede mål men blot tjener til forbedring af den pågældende virksomheds finansielle situation.

I det foreliggende tilfælde kan det ikke påvises, at der foreligger en sådan modydelse fra den støttemodtagende virksomheds side.

Den belgiske regering har ikke kunnet bevise, og Kommissionen har ikke kunnet konstatere, at det er berettiget, at den påtænkte støtte omfattes af en af undtagelserne i artikel 92 stk. 3.

Hvad angår undtagelsesbestemmelserne i artikel 92 stk. 3, litra a) og c), vedrørende støtte til fremme af udviklingen i visse områder, kan det fastslås, at levestandarden ikke er usædvanlig lav og at der ikke hersker en alvorlig underbeskæftigelse i det område, hvor den støttemodtagende virksomheds anlæg er beliggende, i den i litra a) omhandlede betydning, og at støtten sandsynligvis ikke vil fremme udviklingen af visse økonomiske regioner som omhandlet i litra c) : i øvrigt tager støtten slet ikke sigte på at nå et sådant mål.

Hvad angår undtagelsesbestemmelserne i artikel 92, stk. 3, litra b) er der intet ved den omhandlede foranstaltning, som tyder på, at der er tale om et projekt af fællesseuropæisk interesse, eller at den vil afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi, hvilket ville berettige til anvendelse af denne undtagelsesbestemmelse. Den belgiske økonomi er præget af alvorlige sociale og økonomiske vanskeligheder, men er dog ikke den dårligst stillede inden for Fællesskabet. I denne situation er der overhængende fare for, at statsstøtten optrappes, og at den vil påvirke samhandelen mellem medlemsstaterne.

Med hensyn til undtagelserne i artikel 92, stk. 3, litra c), er der tale om en betydelig overskudskapacitet i Fællesskabet inden for både stapelfibre og filamentgarn af polypropylen. I 1983 blev kapacitetsudnyttelsen ligesom de foregående år anslået til langt under 70 %, hvilket er utilstrækkeligt til at gøre en virksomhed rentabel. I Belgien var udnyttelsesgraden endda betydeligt lavere nemlig 50 % for stapelfibre og kun 40 % for filamentgarn. En kunstig nedsættelse af

omkostningerne ved opførelse af et polypropylenanlæg ville derfor svække de eksisterende producenters konkurrencemæssige stilling samt medføre et fald i kapacitetsudnyttelsen og i priserne til skade for producenter, der hidtil har overlevet ved at foretage strukturomlægning og produktivitetsforbedringer med egne midler, og som nu eventuelt må udgå af markedet.

Da handelen med stapelfibre og filamentgarn af polypropylen først og fremmest finder sted inden for Fællesskabet, ville støtten utvivlsomt påvirke samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse, især fordi støtten blev ydet en virksomhed, der henhører under Belgiens, ja endog Fællesskabets største gulvtæppeproducent, som eksporterer en betydelig del af sin produktion til de øvrige medlemsstater.

Filamentgarn af polypropylen er det vigtigste råmateriale i gulvtæppeproduktionen. Det tegner sig for indtil 60 % af produktionsomkostningerne ved det endelige produkt. Støtte til produktion af råmaterialer, der udgør en vigtig del af det endelige produkt, vil i betydelig grad påvirke omkostningerne og avancerne i forbindelse med det endelige produkt. Selv om støtten er ydet til produktion af polypropylen, må den anses for at være direkte til gavn for den pågældende koncerns gulvtæppeproduktion.

Den pågældende støtte fremmer et projekt, der medfører en betydelig forøgelse af produktionskapaciteten for polypropylenfibre og -garn. I henhold til de retningslinjer for støtte til tekstil- og beklædningsindustrien, som Kommissionen udarbejdede sammen med medlemsstaterne i 1971 og 1977, bør der ikke ydes offentlig støtte til sådanne projekter — i betragtning af, at tekstil- og beklædningsindustrien generelt er følsom. Inden for en så følsom sektor som sektoren for gulvtæpper, herunder tuftede gulvtæpper, hvor den belgiske industri i forvejen har et højt ydelsesniveau og er yderst konkurrencedygtig, ville det ikke være i den fælles interesse, at der blev ydet støtte til et sådant formål, især da der var tale om støtte til en tekstilvirksomhed, som i forvejen var langt den største i Belgien. Støtte til et sådant formål ville blot styrke den pågældende virksomheds finansielle situation og give den en urimelig konkurrencemæssig fordel fremfor andre EF-producenter.

På markedet for gulvtæpper er polypropylen og nylon konkurrerende produkter. Som det er tilfældet med polypropylen har der været et alt for stort udbud af nylon inden for Fællesskabet, og der er udfoldet store bestræbelser for at nedbringe kapaciteten. I det foreliggende tilfælde vil forøgelsen af polypropylenproduktionen ved hjælp af statsstøtte modvirke disse bestræbelser og svække EF's nylonindustri.

I betragtning af at der ikke foreligger nogen modydelse i Fællesskabets interesse, og at den omhandlede industri er præget af skarp konkurrence i Fællesskabet som helhed, må det konkluderes, at den pågældende støtte vil kunne påvirke samhandelen på en måde, der strider mod den fælles interesse. Der er derfor intet, der kan gøre det berettiget, at Kommissionen indrømmer en undtagelse i henhold til EØF-traktatens artikel 92, stk. 3, litra c), og derved fritager støtten fra bestemmelsen om at støtte er uforenelig med fællesmarkedet.

Den støtte på 224 mio bfr., der blev ydet i marts 1983 i strid med EØF-traktatens artikel 93, stk. 3, hvori det er fastsat, at en medlemsstat skal anmelde støtteplaner på forhånd, skal derfor ophæves —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Den støtte, som den belgiske regering gav Kommissionen meddelelse om ved skrivelse af 18. november 1983, og som den i marts 1983 ydede en producent af stapelfibre og filamentgarn af polypropylen, er uforenelig med fællesmarkedet i henhold til EØF-traktatens artikel 92. Støtten skal derfor ophæves.

Artikel 2

Belgien underretter inden to måneder fra meddelelsen af denne beslutning Kommissionen om de foranstaltninger, som det har truffet for at efterkomme den.

Artikel 3

Denne beslutning er rettet til kongeriget Belgien.

Udfærdiget i Bruxelles, den 27. juni 1984.

På Kommissionens vegne

Frans ANDRIESSEN

Medlem af Kommissionen